

УДК 343.59:725.94

PROBLEMS OF DETERMINING THE UNDERWATER CULTURAL HERITAGE FOR QUALIFICATION UNDER ARTICLE 298 OF THE CRIMINAL CODE OF UKRAINE**ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ПІДВОДНОЇ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ ДЛЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ЗА СТАТТЕЮ 298 КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ****Sotula O.S. / Сотула О.С.***d.u.s., prof. / д.ю.н., проф.*<https://orcid.org/0000-0003-4633-4500>*National University «Odesa Law Academy», Ukraine, Odessa, Fontanska st, 23, 65009**Національний університет «Одеська юридична академія», Україна, Одеса, Фонтанська дорога, 23, 65009***Guliakov K.V./Гуляков К.В.,***graduate student/ аспірант*<https://orcid.org/0000-0001-7092-5525>*Kherson State University, Ukraine, Kherson, University Street 27, 73003**Херсонський державний університет, Україна, Херсон,**вул. Університетська, 27, 73003*

Annotation. *The article is devoted to the study of domestic legislation on the protection of objects of underwater cultural heritage. The article analyzes the problems of the criminal law definition of objects of underwater cultural heritage, taking into account the modern achievements of criminal law science.*

Key words: *criminal law, objects of underwater cultural heritage, subject of crime.*

Introduction.

Underwater cultural heritage is a component of cultural heritage, if we proceed from the amendments to the provisions of Article 1 of the Law of Ukraine «On the Protection of Cultural Heritage» [1], which were introduced by the Law of Ukraine «On Amendments to Certain Legislative Acts of Ukraine regarding the competence of law enforcement agencies in matters of protection of underwater cultural and archaeological heritage» 2011 [2].

After all, objects of underwater cultural heritage act as material evidence of navigation since ancient times, as well as important historical events, natural disasters, and these facts bear valuable scientific, cultural, and artistic potential.

Results and discussion.

The main international legal acts regulating the protection of underwater cultural heritage are the 1982 UN Convention on the Law of the Sea [3], ratified by Ukraine in 1999, and the UNESCO Convention on the Protection of Underwater Cultural Heritage 2001 [4], ratified by Ukraine in 2006.

These conventions established that the area of the seabed and oceans and its subsoil beyond the limits of national jurisdiction, as well as its resources are the common heritage of mankind, exploration and development of which is carried out for the benefit of all mankind, regardless of the geographical location of the states [3] and the States parties take, as the case may be, separately or jointly, in accordance with international law, all appropriate measures necessary to protect underwater cultural heritage, using the best means at their disposal and practicable according to

their capabilities [4].

According to article 1, paragraph 1, of the Convention on the Protection of the Underwater Cultural Heritage, underwater cultural heritage means «all traces of human existence that are of a cultural, historical or archaeological nature and are partially or completely, periodically or permanently under water for at least 100 years:

- i) objects, structures, houses, artifacts and human remains together with their archaeological and natural environment;
- ii) ships, aircraft, other vehicles or any of their parts, their cargo or other contents, together with their archaeological and natural surroundings; and
- iii) objects of a prehistoric nature» [4].

Also, in accordance with subparagraphs b, paragraph 1 of Article 1 of the Convention on the Protection of the Underwater Cultural Heritage does not apply to underwater cultural heritage: pipelines and cables laid on the seabed, other installations that are not pipelines or cables located on the seabed and continue to be used [4].

In addition, according to the researcher of the legal aspects of the protection of underwater cultural heritage I. A. Anisimov [5, p. 23-24], also, the Convention does not include in the underwater cultural heritage underwater natural formations with traces of human presence, for example, flooded caves or grottoes with rock paintings [5, p. 24].

The Convention on the Protection of the Underwater Cultural Heritage contains the term «activities aimed at underwater cultural heritage», which is understood as a violation of the physical condition of the underwater cultural heritage or causing other damage when the main object of the activity is underwater cultural heritage [4].

According to scientists, the most dangerous factor in the destruction and destruction of objects of underwater cultural heritage is looting for the purpose of profit and vandalism associated with low living standards, culture and education of the population [5, p. 60]. This is confirmed in the UNESCO report on the implementation of the Convention on the Protection of the Underwater Cultural Heritage, which notes that «The rapid development of technical means for conducting research is increasingly opening up access to the seabed, and its exploitation and trade in items found on sunken ships and sunken objects is becoming common and quite profitable activity. Marine archaeological sites are plundered, and in many cases this leads to the loss and even destruction of valuable scientific and cultural materials» [6, p. 1].

Another criminal option for influencing underwater cultural heritage is the smuggling of underwater artifacts. It has been established that the smuggling of cultural property in more than half of the cases is carried out with the participation of citizens of different states, determines the international nature of such smuggling [7].

In general, one should agree with the position of the researcher L. S. Kuchanskaya [8] on the difficulties in defining objects of underwater cultural heritage as subjects of a crime under Article 298 of the Criminal Code of Ukraine, which are caused by the fact that in 2018 the Law of Ukraine «On Amendments to the Law Of Ukraine «On the protection of cultural heritage» on granting the status of

a marine memorial to the objects of underwater cultural heritage» [9] and «On the adjacent zone of Ukraine» [10] amendments were made to the Law of Ukraine «On the protection of cultural heritage» [1]. According to the scientist, these changes exacerbate the problems of uncertainty in identifying objects of underwater cultural heritage, which makes it difficult to comply with the principles enshrined in the Convention on the Protection of Underwater Cultural Heritage, creates the basis for erroneous qualifications in cases under Article 298 of the Criminal Code of Ukraine and, in the end, has negative consequences for the cultural heritage of Ukraine [8].

Conclusions.

The position of domestic scientists should be recognized as productive, these changes exacerbate the problems of uncertainty in identifying objects of underwater cultural heritage, which complicates the observance of the principles enshrined in the Convention on the Protection of Underwater Cultural Heritage, creates the basis for erroneous qualifications in cases under Article 298 of the Criminal Code of Ukraine and, finally, has negative consequences for the cultural heritage of Ukraine.

References:

1. Про охорону культурної спадщини : Закон України від 08 червня 2000 р. № 1805-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1805-14> (appeal date: October 15, 2020).
2. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо компетенції правоохоронних органів в питаннях охорони підводної культурної та археологічної спадщини : Закон України від 13 січн. 2011 р. № 2947-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-17> (appeal date: October 15, 2020).
3. Конвенція Організації Об'єднаних Націй з морського права : Конвенція Організації Об'єднаних від 10 грудн. 1982 р.. (appeal date: October 15, 2020) (дата звернення: 09. 08. 2020).
4. Конвенція про охорону підводної культурної спадщини : Конвенція Організації об'єднаних націй з питань освіти, науки та культури від 02 листоп. 2001 р.. URL: : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_c52 (appeal date: October 15, 2020).
5. Анисимов И. О. Подводное культурное наследие. Актуальные проблемы международно-правовой охраны: монография. 2-е изд, перераб. и доп. Москва : Издательство «Перо», 2015. 268 с.
6. Информационный комплект UNESCO «Конвенция UNESCO «Об охране подводного культурного наследия» 2001 г.». ЮНЕСКО, 2006. 36 с.
7. Хараберюш О. І. Особливості протидії контрабанді культурних цінностей. *Форум права*. 2015. № 4. С. 287–291. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index (appeal date: October 15, 2020).
8. Кучанська Л. С. Предмет злочину, передбаченого статтею 298 КК України: проблеми визначення. *Правова держава*. 2020. № 38. С. 125–129. URL: <http://pd.onu.edu.ua/article/view/204144/206223> (appeal date: October 15, 2020).
9. Про внесення змін до Закону України «Про охорону культурної спадщини» щодо надання об'єктам підводної культурної спадщини статусу морського меморіалу : Закон України від 08 лютого 2018 р. № 2289-VIII. / URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2289-19> (appeal date: October 15, 2020)).

10. Про прилеглу зону України : Закон України від 06 грудня 2018 р. № 2641-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2641-19> (appeal date: October 15, 2020).

Анотація. Стаття присвячена дослідженню вітчизняного законодавства про охорону об'єктів підводної культурної спадщини. Аналізуються проблеми кримінально-правового визначення об'єктів підводної культурної спадщини з урахуванням сучасних досягнень кримінально-правової науки. Труднощі у визначенні об'єктів підводної культурної спадщини як суб'єктів злочину, передбаченого статтею 298 Кримінального кодексу України спричинені тим, що у 2018 році Законом України «Про внесення змін до Закону України «Про охорону культурної спадщини» про надання статусу морського меморіалу об'єктам підводної культурної спадщини» та «Про прилеглу зону України» було внесено зміни до Закону України «Про охорону культурної спадщини». Ці зміни посилюють проблеми невизначеності при визначенні об'єктів підводної культурної спадщини, що ускладнює дотримання принципів, закріплених у Конвенції про охорону підводної культурної спадщини, створює основу для помилкових кваліфікацій у справах, передбачених статтею 298 Кримінального кодексу України, і, нарешті, має негативні наслідки для культурної спадщини України.

Ключові слова: кримінальне право, об'єкти підводної культурної спадщини, предмет злочину.

Стаття отправлена: 21.10.2020 г.

© Сотула О.С., Гуляков К.В.